

Seat No.	
----------	--

A - 272

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - III) Examination, May - 2019

SOCIOLOGY (Optional) (Paper - III)

Structure of Indian Society

Sub. Code : 61963

Day and Date : Tuesday, 14 - 05 - 2019

Total Marks : 50

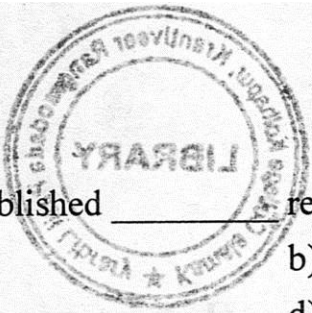
Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks of the questions.

Q1) Complete the following sentences choosing correct alternative. [10]

- i) Indian constitution has accepted _____ as a principle.
 - a) socialism
 - b) multireligious
 - c) secularism
 - d) traditional
- ii) Varna system is based on _____.
 - a) Work distribution based on birth
 - b) Imagination of religion
 - c) Principle of labour
 - d) View of life
- iii) Equal Vernacular is found in _____.
 - a) Rural
 - b) Semiurban
 - c) Urban
 - d) Tribal
- iv) "Real India is in the villages" said by _____.
 - a) Pandit Nehru
 - b) Lalbahaddur Shastri
 - c) Mahatma Gandhi
 - d) Indira Gandhi
- v) "Social heterogeneous" is the feature of _____ society.
 - a) Rural Society
 - b) Urban Society
 - c) Tribal Society
 - d) Agriculture Society

P.T.O.

-
- vi) Gurunanak established _____ religion.
a) Shikh	b) Buddhist
c) Hindu	d) Islam
- vii) _____ is the nature of Indian joint family.
a) Urban	b) Maternal
c) Paternal	d) Rural
- viii) _____ was defined "caste is a closed class".
a) C.H. Kule	b) Dr. Mujumdar and Madan
c) Dr. Iravati Karve	d) A.W. Green
- ix) 'Compulsion of Intercaste marriage' is the main feature of _____ system.
a) Caste	b) Religion
c) Hindu	d) Family
- x) _____ is not the feature of marriage.
a) Right and duties	b) Single party
c) Society approved	d) Group nature

Q2) Answer the following questions in detail.

[20]

- a) Explain the making of Indian Society in vedic period.

OR

Elaborate of characteristics of Rural Society.

- b) Elaborate the characteristics of system caste.

OR

Explain the Linguistic diversity in India.

Q3) Write short answer on any four of the following.

[20]

- a) British period.
- b) Varna Ashram system.
- c) Religion diversity.
- d) Characteristics of Tribal.
- e) Characteristics of Urban Society.
- f) Characteristics of Family.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[10]

- i) भारतीय राज्यघटनेत तत्त्वाचा स्वीकार करण्यात आला आहे.
अ) समाजवाद
ब) बहुधर्मीय
क) धर्मनिरपेक्ष
ड) सांप्रदायिक
- ii) वर्ण व्यवस्था ही आधारलेली आहे.
अ) जन्म आधारीत कार्याची विभागणी
ब) धर्मकल्पनेवर
क) श्रम. तत्त्वावर
ड) जीवनविषयक दृष्टिकोनावर
- iii) समान बोलीभाषा समाजात आढळते.
अ) ग्रामीण
ब) अर्धनागरी
क) नागरी
ड) आदिवासी
- iv) 'खरा भारत खेड्यात आहे' यांनी सांगितले.
अ) पंडित नेहरू
ब) लालबहादूर शास्त्री
क) माहात्मा गांधी
ड) इंदिरा गांधी
- v) "सामाजिक विजातीयता" हे समाजाचे वैशिष्ट्ये आहे.
अ) ग्रामीण समाज
ब) नागरी समाज
क) आदिवासी समाज
ड) शेती समाज
- vi) गुरूनानक यांनी धर्माची स्थापना केली.
अ) शीख
ब) हिंदू
क) बौद्ध
ड) इस्लाम
- vii) भारतीय संयुक्त कुटुंबाचे स्वरूप हे प्रामुख्याने प्रकारचे आहे.
अ) नागरी
ब) मातृवंशीय
क) पितृवंशीय
ड) ग्रामीण
- viii) "जात हा एक बंद वर्ग आहे" असे या समाजशास्त्रज्ञांनी सांगितले.
अ) सी. एच्. कुले
ब) डॉ. मुजुमदार व मदन
क) डॉ. इरावती कर्वे
ड) ए. डब्ल्यू. ग्रीन
- ix) अंतर्विवाहाची सक्ती हे प्रमुख वैशिष्ट्ये आहे.
अ) जाति
ब) धर्म
क) हिंदू
ड) कुटुंब

x) हे विवाहाचे वैशिष्ट्ये नाही.

अ) हक्क आणि कर्तव्ये

ब) एकपक्षीय

क) समाज समंत

ड) समूह स्वरूप

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[20]

अ) वैदिक कालखंडातील भारतीय समाजाची जडण घडण स्पष्ट करा.

किंवा

ग्रामीण समाजाची वैशिष्ट्ये विशद करा.

ब) जाति व्यवस्थेचे वैशिष्ट्ये विशद करा.

किंवा

भारतातील भ्रष्टाचार विविधता स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा.

[20]

अ) ब्रिटिश कालखंड

ब) वर्ण आश्रमव्यवस्था

क) धार्मिक विविधता

ड) आदिवासी समाजाची वैशिष्ट्ये

इ) नागर समाजाची वैशिष्ट्ये

फ) कुटुंब व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये

▽▽▽▽